



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica**

Ab anno Christi 1709. usque ad annum 1714

**Fleury, Claude**

**August. Vind. [u.a.], 1782**

**VD18 90119266**

§. 115. Sanctio Palatina contra religionem a Pontifice reprobata.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67615](#)

**Sæc. XVIII.** Insuper Canonici Hildesienses om-  
**A. C. 1712.** nem adhibuere conatum, ut Catholi-  
 corum Principum auctoritate ac officiis  
 in Ultrajectensi Conventu illata eis  
 damna resarcirentur, & iniquæ hæ-  
 ptiones rejicerentur. Hoc eorum stu-  
 dium Pontifex non modo summis lau-  
 dibus extulerat, sed etiam eorum cau-  
 sam Cæsari, Franciæ, Hispaniæ, Po-  
 loniæ, & Lusitaniæ Regibus, necnon  
 Moguntino & Trevirensi Electoribus,  
 ac Leopoldo Lotharingiæ Duci die de-  
 cima quarta Januarii anni sequentis  
 impense commendabat.

### §. CXV.

#### *Sæctio Palatina contra religionem a Pontifice reprobata.*

**Epist. Clem.** Jam anno hujus saeculi quinto die vi.  
**XI. p. 1734.** gesima prima Novembris jussu Joani-  
 nis Guilielmi Palatini Electoris sanctio  
 quædam seu declaratio sub titulo: *Re-  
 cessus Religionis pro inferiori Palatinatu-  
 eique annexis ditionibus edita erat, in  
 qua innovatis quibusdam pacis West-  
 phalicæ articulis ad religionem perti-  
 nentibus sanctum, ut omnes plena  
 conscientiæ libertate potiantur, & pro  
 suo arbitrio ab una ad aliam religionem  
 transire possint, insuper de rebus Sa-  
 cris, Ecclesiis, Ecclesiasticis proven-  
 tibus,*

tibus, Matrimoniis, spirituali anima- Sæc. XVIII.  
rum regimine, Sacramentorum admi- A. C. 1712.  
nistratione, unione & divisione Paro-  
chiarum, & de aliis ejusmodi rebus  
libere laica potestate decernebatur.  
Præscripta etiam erat Ecclesiarum, Ec-  
clesiasticorumque proventuum divisio  
inter Catholicos & Sectarios, ita, ut  
his Ecclesiarum electione concessa, eis-  
dem ex septem harum Ecclesiarum par-  
tibus quinque partes, reliquæ vero  
duæ tantum Catholicis assignatæ fue-  
rint. Instaurabatur quoque *Consilium*,  
ut vocabant, *Ecclesiastico - Reformatum*  
pro directione rerum & cauſarum Ec-  
clesiasticarum, & pro jurisdictionis ju-  
giumque defensione: Præterea binis  
Acatholicis Theologiæ Professoribus  
ab eodem Consilio nominandis con-  
gruum in Heidelbergensi Universitate  
stipendium eo fine constituebatur, ut  
celebris olim hæc *Universitas* tanto citius  
*pristino flori & frequentiæ restituatur, ac*  
*universis etiam Religionibus iu qualibet fa-*  
*cultate proficiendi occasio præbeatur, per-*  
*inde acsi hæc Universitas jam An. 1346.*  
a Ruperto I. Electore Palatino fundata  
longe magis ac dudum sub Catholicis  
Professoribus insigniter non floruisse,  
prius quam de Calvino sompiatum. Post-  
quam ergo Pontifex hujus sanctionis  
notitiam acceperat, jam anno hujus

Hh 3 fæ-

Sæc. XVIII. sæculi octavo Mense Januario Electo  
A.C. 1712. rem rogabat, ut quamvis a pravis, sub-  
dolisque consiliis sibi suggestis incita-  
tus, ad declinanda majora mala, &  
ad orthodoxam religionem a gravio-  
oppressione ab Acatholicorum Princ-  
pum vi & armis metuenda defende-  
dam hæc decrevisset, nihilominus cui-  
tas hasce sanctiones abrogare, & on-  
nia in pristinum Religionis statum re-  
stituere, suæque famæ indemnitatib.  
conscientiæ consulere vellet: cum at-  
tem Elector, ne hac revocatione Aca-  
tholicos Principes irritaret, ac promi-  
forum fidem fefelleret accusaretur, suum  
edictum minime revocaret, hac autem  
indulgentia Calvinistæ pro more suo  
abutentes, Catholicis in Palatinatu  
inferiori indies majores inferrent inji-  
rias, ac feuda, aliaque loca ibidemo-  
cupantes, debitâ stipendiis Parochos  
fraudarent, aliisque acerbis vexatione-  
bus opprimerent, ejectisque Ludimagi-  
stris Catholicis Calvinianos subroga-  
rent, Catholicos pueros eorum Gym-  
nasia frequentare, adultos ad bellum  
procedere compellerent, adempta ius-  
spe in patriam redeundi, aut matrimo-  
nia ineundi, nisi a Catholicâ fide defi-  
cient, eorumque liberi omnes in hæ-  
resi edacentur, eapropter Pontifex rufus  
hoc anno die trigesima Julii al-  
eun-

eundem Electorem literas dedit, de-  
clarans, quod Apostolica auctoritate A. C. 1712.  
Sæc. XVIII.  
cuncta in hoc recessu contenta, quæ  
Catholicæ fidei, Divino cultui, anima-  
rum saluti, Ecclesiæ & auctoritati Apo-  
stolicæ Sedis, jurisdictioni, libertati,  
privilegiis & juribus officiunt, nulla,  
& irrita sint, proin Elector hoc pro-  
missio nequaquam teneatur, nec illud  
ullo pacto observari possit, ac debeat.

## §. CXVI.

*Electoris Palatini responsum ad has  
Papæ literas.*

Acceptis hisce Papæ literis Elector pro Epist. Clem.  
sua erga sacram Sedem reverentia XI. p. 1735.  
Düllsdorpio die vigesima octava Augusti  
hæc rescrispit: „Ubi primum certior factus  
„fui recessum Religionis pro Palatinatu  
„dudum nempe die 21. Novembr. 1705.  
„jussu meo editum Sanctitati Vestræ  
„displicuisse, omni, qua potui celeri-  
„tate, ac diligentia, eidem Sanctitati  
„Vestræ caffas, circumstantiasque,  
„quæ animum meum ad ejusmodi re-  
„cessus promulgationem promoverunt,  
„necnon rationes, quibus id agens,  
„Ecclesiæ, ac Religionis caffam ne-  
„quaquam lædere, sed potius juvare  
„existimaverim, reverenter deferri cu-  
„ravi, pluribusque explicui. Receptis

Hh 4

„nunc